

OSTRAVA!!!

**Adaptační strategie statutárního
města Ostravy na dopady a rizika
vyplývající ze změny klimatu**

Akční plán

listopad 2018

Manažerské shrnutí

ZADAVATEL: STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA
HLAVNÍ ZPRACOVATEL: EKOTOXA s.r.o.

Akční plán je prováděcím dokumentem Adaptační strategie statutárního města Ostrava (dále jen „Adaptační strategie“). Cílem Akčního plánu je určit projekty a aktivity, které povedou k naplnění cílů Adaptační strategie. Akční plán pracuje s krátkodobým harmonogramem aktivit do roku 2020 a uvádí, v jakém čase a s jakými náklady budou určené aktivity realizovány.

Akční plán definuje tři druhy projektů a aktivit:

- **Strategické projekty** – tj. projekty směřující k naplnění jednotlivých strategických cílů, které budou v daném období připravovány nebo realizovány,
- **Podpůrné aktivity** – podporující pro implementaci Adaptační strategie a realizaci Akčního plánu,
- **Inspirativní projektové náměty** – tj. projekty, které svým charakterem významněji naplňují cíle Adaptační strategie, avšak zatím nejsou připravovány ani realizovány (je však zájmem města je v budoucnu zajistit).

Adaptační strategie i akční plán úzce navazují na Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023. Jednou z důležitých řešených oblastí v rámci tohoto dokumentu bylo také životní prostředí a problematika změny klimatu. Ze Strategického plánu vyplynul konkrétní požadavek na zpracování Adaptační strategie města Ostravy na změny klimatu (zkráceně Adaptační strategie). Adaptační strategie byla zpracována v průběhu roku 2017, schválena zastupitelstvem byla 26.6.2018.

Adaptační strategie – vize a cíle

Vize adaptace statutárního města Ostrava

Ostrava je adaptována na očekávané změny klimatu. Ve městě a okolní krajině je dostatečné množství udržované a vzájemně propojené veřejné zeleně, která je doplňována vodními prvky. Při rekonstrukcích a nové výstavbě budov jsou uplatňována vhodná adaptační opatření, která zároveň zvyšují kvalitu bydlení. Město odpovědně nakládá se svými zdroji – je zvyšována energetická účinnost, jsou využívány šetrné a obnovitelné zdroje energie, jsou chráněny a efektivně využívány vodní zdroje a je posilována stabilita krajiny. Tímto je zlepšována kvalita života obyvatel města a jeho přitažlivost.

Strategické cíle a opatření

Strategický cíl	Opatření
1) DOSTATEK VODY - dostatek kvalitní vody, ochrana před suchem, zlepšování nakládání s vodou	1.1 Využití a retence vod ve městě
	1.2 Využití a retence dešťové vody v krajině
	1.3 Zajištění dostatečného množství kvalitní pitné vody
	1.4 Postupné zlepšování čištění odpadních vod
2) PŘÍJEMNÉ MĚSTO - zlepšování stavu veřejné zeleně a veřejného prostoru v intravilánu	2.1 Zakládání nových ploch kvalitní veřejné zeleně a její vhodná údržba
	2.2 Začlenění vodních prvků do systému zeleně ve městě
3) ZDRAVÁ KRAJINA - zlepšování stavu krajiny	3.1 Zvyšování ekologické stability a prostupnosti krajiny
	3.2 Zlepšení protipovodňové a protierozní ochrany v krajině před účinky přívalových srážek
	3.3 Zajištění protipovodňové ochrany na vodních tocích
	3.4 Podpora přirozených funkcí lesa a adaptační opatření v lesních porostech
4) OCHRANA KLIMATU - snižování produkce skleníkových plynů, zvyšování energetické účinnosti a podpora adaptací budov na změny klimatu	4.1 Snižování spotřeby energie a vhodné využívání obnovitelných zdrojů energie
	4.2 Podpora realizace adaptačních opatření na budovách
	4.3 Podpora ekologicky šetrnějších forem dopravy a zavádění klimatizace v prostředcích MHD
5) LIDÉ - ochrana zdraví, vzdělávání, prevence, péče o citlivé skupiny obyvatel	5.1 Zlepšování podmínek zejména pro citlivé skupiny obyvatel
	5.2 Rozvoj varovných a informačních systémů a Integrovaného záchranného systému
	5.3 Osvěta v oblasti změny klimatu

Základní typy a principy adaptačních opatření

Adaptační opatření rozdělujeme do čtyř skupin:

- **modrá** (využívající vodu – např. lepší zadržování a využití dešťové vody)
- **zelená** opatření (tzv. ekosystémově založená opatření – např. zelené střechy a zelené fasády, zeleň ve veřejných prostorech),
- **šedá** (stavebně-technologická opatření – např. stínící prvky)
- měkká opatření (týkající se změn ve správě, politických přístupech, chování společnosti apod.).

Zelená, modrá a šedá opatření mohou být samostatná, je nicméně žádoucí, aby docházelo k jejich vzájemnému propojení – tj. byla realizována jako celek. Příkladem propojení zelených a modrých opatření může být vytváření drobných vodních ploch včetně doprovodné zeleně nebo podpora zasakování vody pomocí zatravněných pásů. U adaptačních opatření na budovách se může jednat o propojení všech tří typů opatření – např. stínících prvků (šedá), zelené střechy nebo fasády (zelená) a nádrže na dešťovou vodu (modrá).

Postup při přípravě akčního plánu

V rámci Adaptační strategie byl vytvořen pracovní zásobník potenciálních projektů a aktivit k naplňování Adaptační strategie. Projekty v něm uvedené vycházely z informací města Ostravy, městských obvodů a organizací nebo jiných organizací působících na území města Ostravy a podílejících se na přípravě Adaptační strategie. Další projektové náměty vyplývaly přímo z Adaptační strategie bez ohledu na jejich dosavadní připravenost.

V červnu roku 2018 byl pro potřeby přípravy Akčního plánu vytvořen primární návrh projektů a aktivit. Ten vycházel z původního zásobníku pilotních projektů, aktualizovaného Akčního plánu Strategického plánu rozvoje města Ostravy na období 2017-2023 a ze schváleného kapitálového rozpočtu statutárního města Ostravy pro rok 2018. Primární návrh projektů a aktivit byl v první fázi projednán se zástupci odborů ochrany životního prostředí a strategického rozvoje Magistrátu města Ostravy. Následně byl rozeslán na všechny městské obvody a jednotlivě s nimi při osobních návštěvách projednán. Vybrané projekty celoměstského významu byly dále projednávány s příslušnými odbory MMO a relevantní také s dalšími odbornými organizacemi působícími na území města.

Cílem zpracovatelů Akčního plánu bylo nalézt projekty naplňující co nejvíce vizi a cíle Adaptační strategie. Projekty a aktivity musí být rovněž realizovatelné na území města Ostravy. Z projektu/aktivity musí být zřejmé, že jeho realizace naplňuje některý ze strategických cílů Adaptační strategie a že se zároveň jedná o rozvojový projekt (tj. nikoliv běžnou provozní činnost). Důležitá je také připravenost těchto projektů a jejich realizovatelnost v uvedeném období od 2. poloviny roku 2018 do konce roku 2020. Za realizovatelnost lze považovat nejen jejich fyzickou realizaci, ale také např. administrativní přípravu.

Při výběru projektů byla využita tato matice:

Přínos k Naplňování cílů Adaptační strategie	+	C Inspirativní projektové náměty	A Prioritní projekty
	-	D Projekty bez významu pro AS	B Strategické projekty a podpůrné aktivity
	x	-	+
	Realizovatelnost projektu / Připravenost projektu		

Projekty v kolonkách A, B a C jsou přijatelné pro Akční plán. Nejdůležitější jsou **Prioritní projekty**. Do Akčního plánu byly rovněž zařazeny vybrané Strategické projekty a podpůrné aktivity a Inspirativní projekty, které nejsou doposud připraveny, mají však zajímavý potenciál pro naplnění vize a cílů Adaptační strategie.

Obsah akčního plánu

Ačkoliv Akční plán obsahuje primárně projekty statutárního města Ostravy nebo projekty městských obvodů, jsou do něj zařazeny také projekty jiných organizací působících na území města, pokud naplňují cíle Adaptační strategie. Akční plán byl projednáván jak s příslušnými odbory MMO, tak i s jednotlivými Městskými obvody a dalšími organizacemi působícími v oblastech souvisejících s problematikou adaptačních opatření.

Akční plán je dále členěn dle výše uvedené struktury cílů a opatření. Obsahově je členěn následovně:

- Prioritní projekty
- Projekty dle oblastí:
  - Dostatek vody
  - Příjemné město
  - Zdravá krajina
  - Ochrana Klimatu
  - Lidé
- Inspirativní projektové záměry
- Podpůrné aktivity pro implementaci adaptační strategie

Jednotlivé projekty obsahují název projektu, vazbu na Adaptační strategii, adaptační přínos, lokalizaci (v členění na MOb), popis projektu, garanta, informaci o stavu přípravy, předpokládaný termín realizace a očekávané náklady.

Ukázka prioritních projektů:

Strategický cíl dle AS	Opatření dle AS	Prioritní projekty
1. Dostatek vody	1.1 Využití a retence vod ve městě	Retence vody u sportovní haly Ostrava – Třebovice
	1.4 Postupné zlepšování čištění odpadních vod	Rekonstrukce a prodloužení Sběrač B do Radvanic
	1.4 Postupné zlepšování čištění odpadních vod	Realizace kanalizačních sítí v Radvanicích a Bartovicích - soubor dílčích projektů
2. Příjemné město	2.1 Zakládání nových ploch kvalitní veřejné zeleně a její vhodná údržba	Revitalizace zámeckého parku v Porubě
	2.1 Zakládání nových ploch kvalitní veřejné zeleně a její vhodná údržba	Revitalizace veřejné zeleně v části Ostrava-Jih (Za Lunou, Savarin, Park u zámku v Zábřehu)
	2.1 Zakládání nových ploch kvalitní veřejné zeleně a její vhodná údržba	Revitalizace veřejného prostoru DUHA
	2.1 Zakládání nových ploch kvalitní veřejné zeleně a její vhodná údržba	Park zahrad a vůní
3. Zdravá krajina	3.4 Podpora přirozených funkcí lesa a adaptační opatření v lesních porostech	Revitalizace Pustkoveckého údolí
	3.4 Podpora přirozených funkcí lesa a adaptační opatření v lesních porostech	Revitalizace bývalého koupaliště v Radvanicích
4. Ochrana klimatu	4.1 Snižování spotřeby energie a vhodné využívání obnovitelných zdrojů energie	Radvanice - Ekologicky šetrnější vytápění na veřejných budovách
	4.2 Podpora realizace adaptačních opatření na budovách	Domov pro seniory Hulváky
	4.2 Podpora realizace adaptačních opatření na budovách	Poruba - Komunitní centrum
	4.2 Podpora realizace adaptačních opatření na budovách	Poruba - Komunitní dům pro seniory
5. Lidé	5.1 Zlepšování podmínek zejména pro citlivé skupiny obyvatel	Revitalizace vodních ploch a parkové úpravy u LDN v Radvanicích